

[Handelsministeren.]

sømandslovgivning i realiteten også i fremtiden vil vise sig at stemme ret nøje overens.

De søfarendes repræsentanter i kommissionen har i et bilag til betænkningen givet udtryk for, at man ønsker lovfæstet en bestemmelse, hvorefter en sømand ikke skal have pligt til at udføre arbejde, som er omfattet af en lovlig arbejdsstandsning, blokade, boykot eller anden tilsvarende konflikthandling, hvis skibet ligger i dansk havn eller i udenlandsk losse-, laste- eller oplegshavn. Hidtil har adgangen til at gennemføre lovlig arbejdsstandsning været begrænset til dansk havn, bl. a. i henhold til den mellem officersorganisationerne og Danmarks Rederiforening gældende hovedaftale. Jeg har imidlertid været af den opfattelse, at dette forhold bør reguleres gennem kollektive aftaler og ikke løses ad lovgivningens vej, og der er derfor ikke i lovforslaget optaget nogen bestemmelse herom.

Fra Sømandenes Forbunds side er der i betænkningen givet udtryk for den opfattelse, at sømandsloven bør udformes således, at den giver adgang til indførelse af demokrati i arbejdet og på skibet, eventuelt ved nedsættelse af skibsråd med repræsentanter fra alle grupper om bord, som på denne måde inddrages i beslutningsprocesserne. Selv om jeg naturligvis har stor sympati for denne tanke, har jeg dog ikke fundet det hensigtsmæssigt at foreslå bestemmelser herom optaget i sømandsloven, men finder, at også dette spørgsmål, ligesom det er tilfældet på andre arbejdsområder, bør løses ad overenskomststvejen.

Med disse bemærkninger tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Udenrigsministeren (K. B. Andersen): Hermed vil jeg gerne for folketinget fremsætte forslag til lov om ændringer af lov om internationalt udviklingssamarbejde.

Forslaget omfatter en forhøjelse af beløbsrammen for de kreditgarantier, som udstedes med hjemmel i § 7 i loven om internationalt udviklingssamarbejde, og desuden en bestemmelse, som giver mulighed for indførelse af en præmiebetaling for de udstedte garantier.

Ved ordningens indførelse i 1962 var

beløbsrammen på 150 mill. kr. Den er blevet forhøjet flere gange, senest i 1968 til 1.000 mill. kr. Den gældende beløbsramme nærmer sig nu den fulde udnyttelse.

Da det selvfølgelig er ønskeligt, at fremtidige ansøgninger om kreditgaranti ikke må afvises som følge af fuld udnyttelse af beløbsrammen, er det nødvendigt, at den forhøjes.

Der foregår for tiden inden for De europæiske Fællesskaber en drøftelse om en harmonisering af medlemslandenes praksis med hensyn til eksportkreditforsikring, herunder indførelse af ensartede præmiesatser, og det er derfor hensigtsmæssigt, at der også nu tilvejebringes hjemmel for opkrævning af præmier. Spørgsmålet om præmiernes størrelse og opkrævning vil — hvis det bliver aktuelt — blive drøftet med handelsministeren.

Endvidere vil jeg gerne fremsætte forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af den i Abidjan den 29. november 1972 undertegnede overenskomst om oprettelse af Den afrikanske Udviklingsfond.

Fonden oprettes i tilknytning til Den afrikanske Udviklingsbank, der har eksisteret siden 1964, og hvis medlemskreds er begrænset til selvstændige afrikanske stater.

Fondens formål skal være gennem ydelse af lån på lempelige vilkår at bidrage til den økonomiske og sociale udvikling i Bankens medlemsstater. Lånene skal især komme de dårligst stillede af staterne til gode.

Overenskomsten er undertegnet af Banken og tretten lande, deriblandt Danmark, Norge, Sverige, Finland, en række andre europæiske industrilande samt Canada og Japan. Det er i overenskomsten bestemt, at Banken og 8 lande repræsenterende et samlet bidrag på 55 mill. dollars (modsvarende ca. 385 mill. kr.) skal have ratificeret eller godkendt overenskomsten, før den kan træde i kraft.

Det forventes, at Fonden i en første treårsperiode vil kunne råde over et beløb af størrelsesordenen 100 mill. dollars (modsvarende ca. 700 mill. kr.).

De afrikanske stater, der er medlemmer af Banken, har et stort behov for kapital til udviklingsformål, især kapital på lempelige vilkår, og Banken, som kun råder over begrænsede midler, og som i sin udlånspolitik

[Udenrigsministeren.]

stort set følger forretningsmæssige principper, er ikke selv i stand til at yde noget væsentligt bidrag til dækning af dette behov.

Danmarks positive holdning over for udviklingslandene og de problemer, de står over for, gør det naturligt, at Danmark sammen med andre industrilande også gennem deltagelse i denne overenskomst bidrager til fremme af den økonomiske og sociale udvikling i Afrika. Den udlånspolitik, der tænkes ført af Fonden, er i nøje overensstemmelse med det danske synspunkt, at de dårligst stillede udviklingslande har et særligt behov for bistand på lempelige vilkår.

Regeringen anser det for ønskeligt, at Danmark ratificerer overenskomsten nu og dermed bidrager til, at den så hurtigt som muligt opnår det antal ratifikationer, som er nødvendigt for dens ikrafttræden og for påbegyndelsen af Fondens virksomhed.

Vedrørende overenskomstens nærmere indhold henviser jeg til det foreliggende forslag.

Ministeren for Grønland (Knud Hertling):

Jeg har herved den ære for det høje folketing at fremsætte forslag til lov for Grønland om erhvervsmæssigt fiskeri, fangst og jagt.

De gældende regler på området er fastlagt i lov nr. 223 af 3. juni 1967 for Grønland om erhvervsmæssigt fiskeri, fangst og jagt. Hovedprincippet i denne lov er, at alle danske statsborgere uanset bopæl har samme ret til fiskeri på det grønlandske fiskeriterritorium på 12 sømil.

Hvis dette princip skulle opretholdes efter tilslutningen til EF, ville det indebære, at fiskere fra alle EF-lande skulle have samme ret til fiskeri på det grønlandske fiskeriterritorium. Dette ville ikke være acceptabelt for Grønland, hvor fiskeriet er hovederhvervet, og hvor andre beskæftigelsesmuligheder er stærkt begrænsede.

Under tilslutningsforhandlingerne med EF opnåede man derfor en ordning for Grønland, der kort kan beskrives således, at fiskeri på det grønlandske fiskeriterritorium forbeholdes den befolkning, der er bosiddende i Grønland.

Man accepterede dog i EF, at danske og færøske fiskere i en overgangsperiode på 5 år kunne fortsætte deres fiskeri ved Grønland. Indholdet af denne overgangsordning

blev ikke drøftet med EF, men skal fastlægges efter forhandling imellem de interesserede parter i Danmark, på Færøerne og i Grønland.

Det foreliggende lovforslags § 1 er bygget over den med EF aftalte ordning. Et af de spørgsmål, der i denne forbindelse må tages stilling til, er, hvad der skal forstås ved en person, der har bopæl i Grønland. Ifølge forslaget er en formel tilknytning til Grønland ikke nok. Man skal foruden at have bopæl i Grønland have fast tilknytning til det grønlandske samfund, altså i det daglige i realiteten være medlem af det grønlandske samfund.

Et andet punkt i forslaget, jeg kort vil omtale, er overførelsen af kompetence fra fiskeriministeren til ministeren for Grønland til at regulere fiskeriet på det grønlandske fiskeriterritorium. Denne kompetenceflytning findes rimelig, fordi fiskeriterritoriet ligger inden for de grønlandske fiskeres primære interesseområde, og fordi fiskeriterritoriet i relation til EF er omfattet af den særlige grønlandske undtagelsesordning på fiskeriområdet.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til forslaget, tillader jeg mig at indstille lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Henning Philipsen): Jeg skal hermed tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om forbud mod visse offentligt ejede eller koncessionerede virksomheders medlemskab af private arbejds giverorganisationer.

Det er almindelig bekendt, at der i adskillige overenskomstsituationer som følge af varsel om konflikt på det private arbejdsmarked også har været afgivet varsel om konflikt over for kraftværker og andre forsyningsvirksomheder, hvis ydelser er af livsvigtig betydning for samfundet.

Endnu er det ikke kommet dertil, at et konfliktvarsel i forbindelse med overenskomstsituationen på det private arbejdsmarked er resulteret i etablering af konflikt inden for disse livsvigtige områder. Der er flere årsager hertil. Men lad mig nævne de to væsentligste: for det første har lønmodtageres organisationer udvist udpræget tilbageholdenhed med hensyn til at belægge de for samfundet livsvigtige forsyningsvirksom-